

รายการที่ 16

การแข่งขันสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ

กติกาการแข่งขัน

1. ผู้เข้าร่วมการแข่งขันเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ
2. แต่ละสถาบันสามารถส่งได้สถาบันละ 1 ทีม ทีมละ 3 - 5 คน เป็นชายล้วน หรือ หญิงล้วน และสามารถคละกันได้
3. ส่งรายชื่อผู้ควบคุมทีมได้ ทีมละ 1 คน
4. การตัดสินของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด

บทสวดที่ใช้ในการประกวด

1. บทนมัสการพระรัตนตรัย (อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ฯลฯ)
2. บทนมัสการพระพุทธเจ้า (นะโม ตัสสะ ะคะวะเต ฯลฯ)
3. บทพุทธคุณ ภาษาบาลี (อิติปิโส ะคะวา ฯลฯ) สวดทำนองสังโยค
ภาษาไทย (องค์ใดพระสัมพุทธ ฯลฯ) สวดทำนองสรภัญญะ
4. บทธรรมคุณ ภาษาบาลี (สวากขาโต ะคะวะตา ฯลฯ) สวดทำนองสังโยค
ภาษาไทย (ธรรมะคือคุณากร ฯลฯ) สวดทำนองสรภัญญะ
5. บทสังฆคุณ ภาษาบาลี (สุปะฏิปันโน ะคะวะเต ฯลฯ) สวดทำนองสังโยค
ภาษาไทย (สงฆ์ใดสาวกศาสดา ฯลฯ) สวดทำนองสรภัญญะ
6. บทขยสิทธิคาถา ภาษาบาลี(พาหุง สะหัสสะ... ฯลฯ) สวดทำนองสังโยค
ภาษาไทย (ปางเมื่อพระองค์ปรมพุท - ฯลฯ) สวดทำนองสรภัญญะ

เกณฑ์การตัดสิน

1. ความถูกต้องของการกราบพระรัตนตรัย การทำความเคารพธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ตามลำดับ
2. ความถูกต้องของอักขระ จังหวะ ทำนอง
3. ความไพเราะของน้ำเสียงในการสวดมนต์ ฯ
4. ความพร้อมเพรียง มารยาทของหมู่คณะ เช่น การกราบ เป็นต้น
5. ความถูกต้องของท่าทางขณะสวดมนต์ เช่น การประนมมือ เป็นต้น
6. ผลการตัดสินของคณะกรรมการถือเป็นอันยุติ

เกณฑ์การให้คะแนน รวม 100 คะแนน ดังนี้

1. ความถูกต้องของอักขระ	20 คะแนน
2. ความถูกต้องของจังหวะ	20 คะแนน
3. ความถูกต้องของทำนอง	20 คะแนน
4. ความไพเราะของน้ำเสียง	20 คะแนน
5. มารยาทและท่าทาง	10 คะแนน
6. ความพร้อมเพรียงโดยรวม	10 คะแนน

คำอธิบาย

1. ความถูกต้องของอักขระ

หมายถึง การว่าตัวอักษร คือ พยัญชนะและสระ ได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาไทยและภาษาบาลี ว่าตัวกล้ำ ำ ตัว ร ตัว ล อักษรสูง อักษรต่ำ ทีฆะ รัสสะ อัฒสสะ ได้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของภาษา

2. ความถูกต้องของจังหวะ

หมายถึง รู้จักวรรคตอนว่า ตรงไหนควรหยุด ตรงไหนไม่ควรหยุด ตรงไหนควรว่าติดต่อกันไป ตรงไหนควรเอื้อน(จังหวะที่ถือว่าผิดคือจังหวะที่ว่าซ้ำยืดขาดหรือเร็วจนเกินไป และหยุดในแต่ละวรรคนานเกินไป)

3. ความถูกต้องของทำนอง

หมายถึง เมื่อสวดภาษาบาลีสวดตามสังโยควิธีเมื่อสวดภาษาไทยสรรเสริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และบทพาหุง ต้องสวดทำนองสรภัญญะให้ถูกต้องตามบทประพันธ์นั้น ๆ (ห้ามสวดทำนองเสนาะ)

4. ความไพเราะของน้ำเสียง

หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาเต็มเสียง ดังชัดเจน มีกังวานไพเราะเสนาะหูไม่แหบหรือค่อยจนเกินไป เสียงกลมกล่อม ไม่แตก ไม่พร่า การเอื้อนก็เอื้อนได้ไพเราะ

5. มารยาทและท่าทาง

หมายถึง การแต่งกาย ความเรียบร้อยของแต่ละคนและทั้งคณะ กิริยาที่เข้าไปในสถานที่ประกวดสวดมนต์ การเดินเข้าไปในที่ประชุม การเดินเข้า การนั่งคุกเข่า (อิริยาบถขณะสวดมนต์ต้องนั่งคุกเข่าประนมมือ) การกราบพระรัตนตรัยแบบเบญจางคประดิษฐ์ การทำความเคารพธงชาติและการแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์

6. ความพร้อมเพรียงโดยรวม

หมายถึง ขณะสวดว่าพร้อมกัน ทั้งอักษร จังหวะ ทำนอง กลมกลืนเสมือนเสียงเดียวกัน ไม่มีเสียงแตกแยกออกไปเช่น หลายคนว่าเสียงสูง แต่มีบางคนว่าเสียงต่ำ หรือหลายคนสวดเร็วหรือพอดีแต่บางคนสวดช้าและลากเสียง เป็นต้น

เกณฑ์การตัดคะแนน

1. เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของอักขระ”

- 1.1 สวดตัว ร เป็น ล ตัด 1 คะแนน (ทุกครั้งที่ว่าผิด)
- 1.2 คำควบกล้ำว่าไม่ควบกล้ำตัด 1 คะแนน (ทุกครั้งที่ว่าผิด)
- 1.3 สวดผิดคำอื่นนอกเหนือจากนี้ตัดคำละ 1 คะแนน

2. เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของจังหวะ”

- 2.1 ขึ้นบทนำผิดแบบ กล่าวคือ ต้องขึ้นนำคำเดียวในบท นะโม / สวากขาโต / สุปะฏิปันโน / และ พาทุง หากขึ้นมากกว่าคำเดียวให้ตัดบทละ 1 คะแนน ยกเว้นบทพุทธคุณ ให้ขึ้นว่า อิติปิ โส
- 2.2 สวดจังหวะไม่เท่ากัน ช้าบ้าง เร็วบ้าง ให้ตัดแห่งละ 1 คะแนน
- 2.3 คำคร่อมวรรคที่มีเครื่องหมายติงศ์ต้องเอื้อน (เอื้อนให้เสียงต่อเนื่องไปถึงคำในวรรคถัดไปโดยมิให้เสียงขาด) หากไม่เอื้อนถือว่าผิดจังหวะ ให้ตัดแห่งละ 1 คะแนน เว้นแต่วรรคก่อนจบให้เอื้อนโดยให้เสียงขาดคำ หากมิให้เสียงขาดคำให้ตัด 1 คะแนน เช่น บทสวดพระพุทธรคุณภาษาไทยที่ว่า “สัมพุทธรการุญ – ญาณันนนิรันดร” ต้องเอื้อนคำว่า “รุญ” ให้เสียงขาดคำจากคำว่า “-ญาณันน”
- 2.4 สวดเร็วหรือช้าเกินไปทุกบททั้งภาษาบาลีและภาษาไทย ให้ตัดคะแนนได้ แต่ต้องให้คะแนนไม่เกิน ระดับพอใช้

3. เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของทำนอง”

- 3.1 บทนมัสการพระรัตนตรัยไม่สวดเป็นทำนองนำ คือมีผู้นำ 1 คน ที่เหลือให้สวดตามหรือมีผู้นำ 1 คน แล้วสวดพร้อมกันทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง
- 3.2 การสวดภาษาบาลีตั้งแต่บท นะโม เป็นต้นไป ไม่สวดทำนองสังโยค
- 3.3 การสวดภาษาไทย ไม่สวดทำนองสรภัญญะตามลักษณะฉันทลักษณ์นั้น ๆ
- 3.4 สวดบทที่กำหนดไม่ครบและไม่ปฏิบัติตามกติกากำหนด ให้คะแนนได้ไม่เกินระดับพอใช้

4. เกณฑ์การตัดสิน “ความไพเราะของน้ำเสียง”

- 4.1 สวดใช้เสียงดังเกินไป ไม่กลมกล่อม หรือเบาเกินไป จนฟังไม่ชัดเจน
- 4.2 เสียงไม่เข้ากัน เช่น เสียงสูง เสียงต่ำ เสียงเล็ก เสียงใหญ่ เป็นต้น
- 4.3 ขึ้นบทนำออกเสียงสูงเกินไป

5. เกณฑ์การตัดสิน “มารยาทและท่าทาง”

- 5.1 ไม่เดินเข้าเข้าไปในสถานที่จัดประกวด (หน้าโต๊ะหมู่บูชา)
- 5.2 กราบพระรัตนตรัยไม่พร้อมเพรียงกัน การทำความเคารพธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์ไม่ถูกต้อง (กรณีมีธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์)
- 5.3 การนั่ง การเดินเข้า และการลุกขึ้น ไม่พร้อมเพรียงกันทั้งคณะ
- 5.4 ไม่สงบนิ่งในขณะสวด มีอาการไม่ส ารวม เช่น มองซ้าย – ขวา เป็นต้น

5.5 ความไม่พร้อมอย่างอื่น เช่น การแต่งกายไม่เรียบร้อยทั้งที่อยู่ในสถาบันเดียวกัน เป็นต้น ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ หากปรากฏว่าไม่พร้อม กรรมการมีสิทธิให้คะแนนไม่เกินกว่าระดับพอใช้

6. เกณฑ์การตัดสิน “ความพร้อมเพียงโดยรวม”

6.1 สวดไม่พร้อมเพียงกัน เช่น การรับไม่พร้อมกัน เป็นต้น

6.2 ผู้สวดนำ ขึ้นบทนำครั้งแรกอาจไม่ชอบใจหรือรู้สึกเพี้ยน ขึ้นบทนำใหม่เป็นครั้งที่ 2 แสดงถึงความไม่พร้อม ให้ตัดคะแนน ครั้งละ 1 คะแนน

6.3 สวดข้ามบท เช่น กำหนดให้สวดทุกบท เมื่อสวดบทพุทธคุณจบแล้วไม่สวดบทธรรมคุณต่อบทพุทธคุณ แต่ข้ามไปสวดบทสังฆคุณ เป็นต้น ลักษณะอย่างนี้กรรมการมีสิทธิที่จะพิจารณาให้คะแนนได้ไม่เกินระดับพอใช้

ขั้นตอนและกระบวนการในการประกวด

1. หยุดยีนแถวหน้ากระดาน บริเวณที่กำหนด
2. คูกเข่าลง เดินเข้า ไปยังบริเวณกึ่งกลางพรม (หน้าโต๊ะหมู่บูชา)
3. กราบพระรัตนตรัย ทำความเคารพธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์
4. สวดบทนมัสการพระรัตนตรัย ทำนองสวดนำ (อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ ฯลฯ)
5. สวดบทสวดนมัสการ ทำนองสังโยค (นะโม ตัสสะ ะคะวะเต ฯลฯ)
6. สวดบทสวดพระพุทธรุคุณ ภาษาบาลี (อิติปิโส ะคะวา ฯลฯ) ทำนองสังโยค เสร็จแล้วต่อด้วยบทสวดพระพุทธรุคุณ ภาษาไทย (องค์ใดพระสัมพุทธ ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
7. สวดบทสวดพระธรรมคุณ ภาษาบาลี (สวากขาโต ะคะวะตา ธัมโม ฯลฯ) ทำนองสังโยค เสร็จแล้วต่อด้วยบทสวดพระธรรมคุณ ภาษาไทย (ธรรมะคือคุณากร ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
8. สวดบทสวดพระสังฆคุณ ภาษาบาลี (สุปะฏิปันโน ะคะวะเต ฯลฯ) ทำนองสังโยค เสร็จแล้วต่อด้วยบทสวดพระสังฆคุณ ภาษาไทย (สงฆ์ใดสวากศาสดา ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
9. สวดบทสวดขยสิทธิคาถา ภาษาบาลี (พาหุงสะหัสสะ... ฯลฯ) ทำนองสังโยค เสร็จแล้วต่อด้วยบทสวดขยสิทธิคาถา ภาษาไทย (ปางเมื่อพระองค์ประมะพุทธ ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
10. กราบลาพระรัตนตรัย 3 ครั้ง ทำความเคารพธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์
11. ขวาทัน เดินแถวตอนเรียง 1 ออกจากสถานที่จัดประกวด

เกณฑ์การตัดสิน รางวัลแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

ระดับเหรียญทอง คะแนนรวมระหว่าง 80-100 คะแนน

ระดับเหรียญเงิน คะแนนรวมระหว่าง 70-79 คะแนน

ระดับเหรียญทองแดง คะแนนรวมระหว่าง 60-69 คะแนน

ผู้ประสานงาน ดร.สรวิษฐ์ เผ่าดี **โทรศัพท์ติดต่อ** 098-258-6795